

PREPORUKE ZA REPUBLIKU HRVATSKU PREMA UPR-u

Preporuke oblikovane tijekom interaktivnog dijaloga koje imaju podršku Republike Hrvatske (8)

1. Osigurati da Ured za ravnopravnost spolova VRH i Pravobraniteljica za ravnopravnost spolova raspoložu nužnim ovlastima, kao i ljudskim i financijskim resursima za učinkoviti rad (Francuska); dati visoki prioritet Uredu za ravnopravnost spolova dodjeljujući mu nužna sredstva za učinkovitu provedbu mandata (Ekvador);
2. Primijeniti snažnije utemeljen pristup na ljudskim pravima i životu u zajednici kada je riječ o institucionalizaciji mentalno bolesnih osoba (Indonezija);
3. Osmisliti i provesti mjere koje će medije učiniti odgovornijima u bavljenju pitanjima trgovine ljudima kako bi se osigurao dodatni doprinos borbi protiv ove negativne pojave (Moldova);
4. Poduzeti mjere koje će poboljšati kvalitetu, kapacitet i učinkovitost pravosudnog sustava kako bi se spriječile zloporabe prava nacionalnih manjina, te istražiti, provesti kazneni progon i sankcionirati takve slučajeve i počinitelje, naročito protiv povratnika (Srbija);
5. Razmotriti mogućnost jačanja ciljane socijalne pomoći obiteljima s niskim primanjima s djecom (Bjelarus);
6. Pridati posebnu pozornost obrazovanju romskih djevojčica, koje često nisu u mogućnosti završiti školovanje zbog svoje rodne pripadnosti (Finska);
7. Nastaviti konzultacije s civilnim društvom u procesu praćenja ishoda ovog UPR pregleda (Austrija);
8. Usvojiti transparentan i uključiv proces s civilnim društvom u provedbi UPR preporuka (Norveška).

Preporuke koje uživaju podršku Republike Hrvatske, a koje su već provedene ili u tijeku provedbe (86):

1. Ratificirati Međunarodnu konvenciju za zaštitu svih osoba od prisilnih nestanaka (Argentina; Francuska; Makedonija) i što je ranije moguće priznati nadležnost Odbora za prisilne nestanke u skladu s čl. 31. i 32. Konvencije (Francuska);
2. Ratificirati Hašku konvenciju o zaštiti djece i suradnji glede međudržavnog usvojenja (Ekvador);
3. Nastaviti konsolidirati nacionalnu infrastrukturu ljudskih prava (Egipat);
4. Poduzeti mjere za jačanje nacionalnog institucionalnog okvira, posebice kroz prikupljanje nužnih financijskih i ljudskih resursa koji će osigurati učinkovitu provedbu mandata različitih mehanizama za ljudska prava koji su uspostavljeni (Alžir);
5. Učvrstiti nezavisni status pravobranitelja i osigurati nužne resurse za njihovo učinkovito djelovanje (Mađarska);
6. Ojačati kapacitete i koordinaciju Pučkog pravobranitelja i specijaliziranih pravobranitelja, poduzimati odgovarajuće praćenje preporuka i objaviti njihov rad široj javnosti (Belgija);
7. Nastaviti s naporima u primjeni Nacionalnog programa za promicanje i zaštitu ljudskih prava i akcijskog plana (Palestina);
8. Progresivno ostvarivati dobrovoljne ciljeve za ljudska prava kao što su utvrđeni rezolucijom Vijeća za ljudska prava 9/12 (Brazil);

9. Poduzeti dodatne mjere usmjerene na integriranje obrazovanja o ljudskim pravima u školske nastavne programe i u obuku državnih službenika, kako bi se koordiniranom akcijom mogla olakšati bolja primjena postojećeg pravnog i institucionalnog okvira (Maroko);
10. Razmotriti organizaciju dodatne obuke o ljudskim pravima za djelatnike u medijima, suce, tužitelje i policijske službenike (Bosna i Hercegovina);
11. Poduzeti sve potrebne mjere za zaštitu i promicanje prava osoba, naročito djece s teškoćama u razvoju (Švedska);
12. Nastaviti s naporima u zaštiti prava žena i djece (Egipat);
13. Jamčiti ostvarivanje gospodarskih, socijalnih i kulturnih prava djece (Ekvador);
14. Nastaviti partnerstvo s organizacijama civilnog društva u uspostavi pravnog i institucionalnog sustava potpore njihovom razvitku (Nepal);
15. Pojačati borbu protiv korupcije (Njemačka);
16. Prevesti, objaviti i učiniti građanima dostupnim prosudbe i preporuke međunarodnih tijela za ljudska prava, uključujući Univerzalni periodični pregled Vijeća za ljudska prava (Norveška);
17. Nastaviti poduzimati mjere za sprječavanje diskriminacije, zastrašivanja i represalija u skladu s međunarodnim standardima ljudskih prava, kroz učinkovitiju primjenu relevantnog zakonodavstva (Mađarska);
18. Pojačati napore za uklanjanje diskriminacije žena, uključujući na tržištu rada (Ekvador); usvojiti mjere za promicanje rodne jednakosti i nediskriminacije, naročito u području zapošljavanja (Irak);
19. Poduzeti mjere za povećanje participacije žena u javnim i političkim programima za osnaživanje žena i ojačati mjere za osiguranje jednakosti između žena i muškaraca u svim područjima, uključujući kroz učinkovitiju primjenu relevantnog zakonodavstva (Gana);
20. Pojačati inicijative koje su specifično usmjerene na primjenu Nacionalnog plana za suzbijanje diskriminacije, posebice promicanjem svijesti o ne-diskriminaciji, harmoniji između zajednica, uzajamnom poštivanju i snošljivosti (Alžir); nastaviti s naporima za primjenu Nacionalnog plana za suzbijanje diskriminacije 2008. – 2013. (Indonezija);
21. Poduzeti daljnje mjere za borbu protiv diskriminacije manjina i osigurati da se one istinski provode u praksi (Švicarska);
22. Nastaviti s glavnim mjerama usvojenim radi suzbijanja diskriminacije protiv romske manjine, u skladu s Akcijskim planom za Desetljeće uključivanja Roma 2005. – 2015. (Španjolska);
23. Promicati veću snošljivost i razumijevanje među većinskim stanovništvom o pravima romske zajednice i migranata (Bangladeš);
24. Nastaviti s pozitivnim naporima usmjerenim na promicanje jednakosti i nediskriminacije protiv različitih nacionalnih manjina koje zajedno žive u zemlji (Kuba);
25. Pojačati napore u borbi protiv rasne diskriminacije, posebice protiv romske i srpske manjine i to osobito na područjima obrazovanja, zapošljavanja, stambenog zbrinjavanja, državljanstva i političke participacije (Ekvador);
26. U potpunosti provesti obveze koje nalažu neometano uživanje ljudskih prava osoba od strane svih osoba s invaliditetom (Češka Republika);

27. Nastaviti borbu protiv rasističkih i ksenofobičnih ispada (Njemačka);
28. Provesti što je skorije moguće implementaciju zakonodavstva o mučenju i odrediti nacionalni mehanizam za sprječavanje mučenja (Švicarska);
29. Osigurati nepristranu, punu i žurnu istragu svih prijava mučenja i drugog okrutnog, nehumanog ili ponižavajućeg postupanja, kao i primjeren progon i kažnjavanje počinitelja (Švedska);
30. Poduzeti korake prema uspostavi sustava nadzora i sustavnog suzbijanja zločina mržnje, uzimajući na znanje da je to jedan od prioriteta Vlade (Maroko);
31. Poduzeti kazneni progon i osuditi počinitelje nasilja u obitelji (Francuska);
32. Osigurati kazneni progon i kažnjavanje za čine nasilja protiv žena (Ekvador);
33. Snažiti učinkovite pravne i upravne mjere namijenjene suzbijanju svih oblika nasilja protiv djece i posebice diskriminaciji manjinske djece, osobito Roma i strane djece (Bangladeš);
34. Primijeniti učinkovit zakon za zaštitu žena i djece žrtava nasilja u obitelji (Indonezija);
35. Pojačati obrazovanje i kampanje podizanja svijesti u cilju sprječavanja zlostavljanja dječaka i djevojčica, u skladu s preporukama Odbora za prava djeteta (Čile);
36. Dodatno unaprijediti uvjete u zatvorima, usredotočujući se posebice na rješavanje problema prenapučenosti (Azerbejdžan); nastaviti sa zakonodavnim i praktičnim naporima za poboljšanje životnih uvjeta u zatvorima i mjestima zatočenja, posebice vezano za smanjivanje prenapučenosti i osiguranje pristupa zdravstvenoj skrbi i obrazovanju (Austrija);
37. Nastaviti učinkovito provoditi treći Nacionalni plan protiv trgovanja ljudima (Indonezija);
38. Dodatno pojačati mjere u borbi protiv trgovanja ljudima (Azerbejdžan, Nepal);
39. Pojačati učinkovitu provedbu mjera poduzetih u borbi protiv trgovanja ljudima i zaštititi žrtve trgovanja ljudima (Bangladeš);
40. Nastaviti s naporima za suzbijanje trgovanja s ljudima, posebice ženama i djevojčicama (Pakistan);
41. Pojačati napore za otkrivanje, sprječavanje i borbu protiv trgovanja maloljetnicima u svrhe seksualnog ili drugih oblika iskorištavanja, sukladno preporukama Odbora za prava djeteta (Čile);
42. Pojačati napore za borbu protiv trgovanja ženama i djecom u svrhe seksualnog i drugih oblika iskorištavanja (Gana);
43. Pojačati napore u borbi protiv trgovanja ljudima, između ostalog kroz razvoj međunarodne suradnje sa zainteresiranim vladama, međunarodnim organizacijama i nevladinim organizacijama (Bjelarus);
44. Intenzivirati napore za proaktivnu identifikaciju žrtava trgovanja ljudima među ugroženim kategorijama stanovništva, posebice ženama koje se bave prostitucijom i muškarcima migrantima u poljoprivrednom sektoru (SAD);
45. Pojačati partnerstvo s nevladinim organizacijama radi osiguravanja njihove pomoći pri identificiranju žrtava trgovanja ljudima tijekom inicijalnih kontakata između vlasti i potencijalnih žrtava među ženama pritvorenim zbog prekršaja vezanih uz prostituciju (SAD);
46. Osigurati odgovornu repatrijaciju stranih žrtava trgovanja ljudima (SAD);

47. Pojačati garancije za neovisnost sudstva i za objektivnost i nepristranost tužitelja (Mađarska);
48. Nastaviti s provedbom mjera za unaprjeđenje kapaciteta i učinkovitosti pravosudnog sustava (Slovačka);
49. Dopustiti veću transparentnost vezano uz izbor sudaca (Njemačka);
50. Intenzivirati napore za poboljšanje učinkovitosti pravosuđa; kroz provedbu pravnih i organizacijskih mjera za sprječavanje pretjeranih kašnjenja u sudskim postupcima i smanjivanja broja neriješenih predmeta pred sudovima; poboljšati fizičku infrastrukturu i kompjuterizaciju sudova; i nastaviti s racionalizacijom općinskih i prekršajnih sudova (Ujedinjena Kraljevina);
51. Nastaviti, uz svu potrebnu predanost, s već poduzetim naporima usmjerenim na rješavanje problema pretjerano dugih sudskih postupaka i teškoća koje su se pojavile u progonu ratnih zločina (Švicarska);
52. Nastaviti s pružanjem besplatne pravne pomoći najugroženijim građanima (Pakistan, Palestina);
53. Provesti neovisno ispitivanje učinkovitosti zakona o besplatnoj pravnoj pomoći i, ovisno o rezultatima, poduzeti mjere koje su potrebne kako bi se zajamčilo da najugroženiji među stanovništvom imaju pristup učinkovitoj, sveobuhvatnoj i nediskriminirajućoj pravnoj pomoći (Belgija);
54. Osigurati punu suradnju Hrvatske Vlade u pribavljanju svih dokumenata koje je zatražio Međunarodni kazneni sud za bivšu Jugoslaviju (Kanada);
55. Uspostaviti punu suradnju s Međunarodnim kaznenim sudom za bivšu Jugoslaviju (Italija);
56. Nastaviti sustavnu i sveobuhvatnu istragu o nestalim dokumentima zatraženim u suđenju generalu Gotovini i postupiti prema svakoj sugestiji koju je glavni tužitelj uputio radi unaprjeđivanja istrage, istražujući sve moguće tragove (Ujedinjeno Kraljevo);
57. Osigurati vladavinu prava i poduzeti svaki napor kako bi se osiguralo da se domaća suđenja za ratne zločine provode na pravedan način i bez diskriminacije (Kanada);
58. Pojačati napore da se osigura da se sva suđenja za ratne zločine provode na nediskriminirajući način i da se slučajevi ratnih zločina učinkovito istraže i progone, neovisno o etnicitetu žrtve i počinitelja (Češka Republika); istražiti i kazneno progoniti sve ratne zločine, neovisno o etničkoj pripadnosti žrtve i počinitelja zločina (Ekvador);
59. Pojačati politike o pravima djeteta uz obraćanje pozornosti na Smjernice za alternativnu skrb o djeci, u skladu s rezolucijom Vijeća za ljudska prava 11/7 i rezoluciju Opće skupštine 64/142 (Brazil);
60. Dodatno pojačati mjere koje jamče slobodu tiska kroz istragu čina zastrašivanja i agresije protiv novinara u skladu s preporukama Odbora za ljudska prava (Čile);
61. Poduzeti nužne mjere kako bi se osigurala učinkovita zaštita novinara i spriječile i kaznile prijetnje i čini nasilja kojih su oni žrtve (Francuska); poduzeti konkretne mjere koje će osigurati da pravda bude izvršena u slučajevima prijetnji i zastrašivanja novinara kao i zajamčena sloboda tiska (Švicarska);
62. Usvojiti zakonodavne mjere neophodne za jačanje pristupa javnim informacijama (Meksiko);
63. Primijeniti sustav novčanih kazni koje se određene kada javne vlasti ne odgovore adekvatno na zahtjeve za informacijama (Nizozemska);
64. Nastaviti s naporima da se poveća zastupljenost žena u javnom i političkom životu (Azerbejdžan);
65. Dodatno usvojiti politike i mjere za unaprjeđivanje žena i protiv njihove diskriminacije, u cilju smanjenja nezaposlenosti žena i uklanjanja razlika u plaći (Brazil);

66. Nastaviti s postojećim pozitivnim naporima u promicanju i zaštiti prava djece u području pristupa zdravstvu i obrazovanju, kao i za osiguranje osnaživanja žena (Kuba);
67. Osigurati jednaki pristup kvalitetnom obrazovanju za djecu Rome (Finska);
68. Učiniti iskorak prema roditeljima romske djece kako bi se osiguralo da oni u potpunosti razumiju važnost obrazovanja te u sklopu tog napora koristiti u školama romske pomagače (Finska);
69. Osmisliti i oblikovati obrazovne programe u posebnim školama na temelju individualnih potreba djeteta, a ne na etničkoj pripadnosti (Finska);
70. Dodatno promicati međuetnički sklad i snošljivost, naročito glede srpske i romske manjine (Brazil);
71. Provesti mjere za promicanje međuetničkog sklada i snošljivosti u široj javnosti i nastaviti s naporima za olakšavanje reintegracije Srba u hrvatsko društvo (Norveška);
72. Intenzivirati napore za promicanje međuetničkog sklada i snošljivosti među stanovništvom (Bjelarus); uložiti dodatne napore u promicanju snošljivosti među svim građanima, neovisno o njihovom porijeklu ili etničkoj pripadnosti (Bosna i Hercegovina);
73. Raditi sa i kroz medije u promicanju snošljivosti među svim građanima Hrvatske i poduzeti mjere protiv korištenja stereotipa za pojedine skupine građana temeljem njihovog porijekla (Bosna i Hercegovina);
74. Pružiti osobama koje pripadaju slovenskoj manjini sva zajamčena prava (Slovenija);
75. Nastaviti pridavati posebnu pozornost stanju romske manjine kroz jačanje napora za osiguravanje jednakog pristupa državljanstvu bez diskriminacije utemeljene na etnicitetu (Finska);
76. Pojačati učinkovite i transparentne mjere za sprječavanje i kažnjavanje svih oblika diskriminacije protiv manjina. Isto tako, pojačati mjere koje će osigurati bolju zastupljenost nacionalnih manjina u tijelima zakonodavne i izvršne vlasti (Meksiko);
77. Ukazati na preostale nedostatke u provedbi Ustavnog zakona o pravima nacionalnim manjina i poduzeti mjere usmjerene na osiguranje učinkovitog sudjelovanja pripadnika nacionalnih manjina u javnom životu i procesima odlučivanja (Gana);
78. Osigurati učinkovito sudjelovanje nacionalnih manjina u javnom životu, procesima odlučivanja i u izvršnim i pravosudnim institucijama na svim razinama vlasti (Srbija); nastaviti napore za prikladnu zastupljenost nacionalnih manjina u javnim i sudskim tijelima (Nepal); poduzeti mjere usmjerene na pravednu i primjerenu zastupljenosti svih manjinskih skupina u svim javnim tijelima, uključujući pravosuđe i koordinacije za ljudska prava na razini države (Poljska);
79. Primijeniti mjere za povećanje sudjelovanja pojedinaca iz srpskih ili romskih zajednica u lokalnim i regionalnim vlastima i osigurati punu provedbu odredbi Ustavnog zakona o pravima nacionalnim manjina na regionalnoj razini (Španjolska);
80. Poduzeti dodatne korake radi raščišćavanja neriješenih sudskih slučajeva, osigurati učinkovitu provedbu Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina i poduzeti dodatne mjere radi osiguranja učinkovite integracije manjina u društvo (Austrija);
81. Usvojiti i provesti pravedne i transparentne mjere za održivi povratak pripadnika srpske manjine (Poljska);
82. Usvojiti domaće zakonodavstvo o izbjeglicama u skladu s međunarodnim standardima u ovom području (Argentina);

83. Pojačati suradnju o pitanju izbjeglica na regionalnoj razini i usredotočiti se na najugroženije skupine ili osobe u kolektivnim centrima kako bi se pronašlo pravedno rješenje za njih te zatvorili takvi centri (Bosna i Hercegovina);

84. Nastaviti s postojećim naporima za osiguranje povratka izbjeglica i hrvatskih raseljenih osoba srpskog porijekla njihovim domovima i za povrata svih njihovih prava; posebice u odnosu na njihovu imovinu, mirovine i socijalna prava (Španjolska);

85. Nastaviti s naporima za olakšavanje povratka i reintegracije izbjeglica i raseljenih Srba i u daljnjem rješavanju svih povezanih pitanja (Slovačka);

86. Poduzeti napore radi rješavanja poteškoća u preuzimanju u posjed imovine i stjecanja državljanstva za povratnike kako bi se osiguranja uspješna integracije manjina u hrvatsko društvo (Republika Koreja).

Preporuke koje će Republika Hrvatska preispitati i odrediti se prema njima do 16. sjednice Vijeća za ljudska prava (ožujak 2011.) – (ukupno 22)

1. Razmotriti ratifikaciju Međunarodne konvencije za zaštitu prava svih radnika migranata i članova njihove obitelji, u skladu s Preporukom 1737 koju je 17. ožujka 2006. usvojila Parlamentarna skupština Vijeća Europe, koje je Hrvatska aktivnom članicom (Alžir);

2. Ratificirati Međunarodnu konvenciju za zaštitu prava svih radnika migranata i članova njihove obitelji (Argentina, Makedonija);

3. Potpisati Međunarodnu konvenciju za zaštitu prava svih radnika migranata i članova njihovih obitelji (Turska);

4. Potpisati i ratificirati Fakultativni protokol uz Međunarodni pakt o gospodarskim, socijalnim i kulturnim pravima i ratificirati Međunarodnu konvenciju o zaštiti svih osoba od prisilnih nestanaka (Španjolska);

5. Nastaviti s vrijednim radom na pitanjima vezanim uz ljudska prava kroz ratifikaciju Fakultativnog protokola uz Međunarodni pakt o gospodarskim, socijalnim i kulturnim pravima, Međunarodne konvencije o zaštiti svih osoba od prisilnih nestanaka i Konvenciju o smanjenju slučajeva osoba bez državljanstva iz 1961, te kroz prihvaćanje preporuka upućenih od strane mehanizama Vijeća za ljudska prava (Mađarska);

6. Usvojiti mjere usmjerene na jačanje rada Savjeta za nacionalne manjine kako bi se ukazalo na situaciju posebno ranjivih rasnih i etničkih skupina (Argentina);

7. Nastaviti s upornošću u promicanju i provedbi poštivanja svih ljudskih prava, uključujući u okvirima regionalne pomirbe i pravednih rješenja za žrtve, te to učiniti posebice za one koji pripadaju etničkim manjinama i izbjegličkim zajednicama (Srbija);

8. Pojačati napore za zaštitu prava osoba s invaliditetom i za nadzor nad rezidencijalnim ustanovama za mentalno zdravlje te izmijeniti pravni okvir kako bi se osigurala jamstva poštivanja ljudskih prava u skladu s međunarodnim standardima (Kanada);

9. Intenzivirati istrage zločina trgovanja ljudima u područjima intenzivnog turizma i drugim područjima s prostitucijom; agresivno progoniti one koji se bave trgovanjem ljudima (SAD);

10. Poduzeti nužne mjere kako bi se jamčilo da će svatko tko to zatraži, uključujući pripadnike manjina, imati pristup pravnoj pomoći (Francuska);

11. Izmijeniti stroge pretpostavke za primjenu Zakona o besplatnoj pravnoj pomoći tako da se svi kojima je to potrebno mogu poslužiti njegovim odredbama (Nizozemska);

12. Usvojiti zakonodavstvo koje će osigurati da se zatvor koristi samo kao posljednje sredstvo kod osude maloljetnih prekršitelja i osigurati da oni budu smješteni odvojeno od odraslih osuđenika te osigurati sustavni priljev sredstva za njihovu potporu (Austrija);
13. Inicirati neovisnu istragu slučajeva mučenja i zlostavljanja vezano uz godine 1991.-1995. (Italija);
14. Alocirati dodatna sredstva Uredu državnog odvjetnika kako bi se osigurala puna primjena Naputka izdanog u listopadu 2008. koji se odnosi na progon ratnih zločina na lokalnoj razini (Nizozemska);
15. Promicati anti-diskriminaciju kroz kampanje širenja svijesti o zakonodavstvu među radnicima, poslodavcima i sudstvom (Norveška);
16. Razviti programe za širenje svijesti o zakonodavstvu, u području rodne jednakosti između radnika, poslodavaca i sudstva, jačati postojeće mjere i promicati nove mjere za kombiniranje obiteljskih odgovornosti s poslom (Španjolska);
17. Ubrzati postupke povratka zauzete privatne imovine njihovim punopravnim vlasnicima i promicati uspješno zaključivanje pravnih postupaka koji su u tijeku kroz jačanje primjenjivog pravnog okvira (Kanada);
18. Pojačati napore usmjerene na osiguranje jednakog pristupa državljanstvu (Poljska) i osigurati da se upravni postupci i zakonodavne odredbe o državljanstvu ne primjenjuju na način koji zakida osobe koje nisu hrvatskog etničkog podrijetla (Poljska; Finska);
19. Pojačati mjere za integraciju etničke srpske i romske manjine u tkivo hrvatskog društva, uključujući kroz emitiranje medijske kampanje koja bi prenijela i podcrtala poruke pomirbe i snošljivosti. Takva medijska kampanja također bi mogla biti ciljano usmjerena na same manjinske zajednice s porukom o tome kako ukazati na neka od pitanja koja potiču diskriminaciju, primjerice emitirati poruke na romskom jeziku o upisu činjenice rođenja u matične knjige te o obrazovnim i zdravstvenim uslugama (SAD);
20. Razmotriti ponudu Visokog povjerenika UN-a za izbjeglice za pružanje tehničke pomoći i izgradnje kapaciteta u cilju okončanja poglavlja povratka izbjeglica i izgraditi učinkovit sustav azila u Hrvatskoj (Norveška);
21. Nastaviti promicati partnerstvo između vlasti i organizacija civilnog društva radi dovršetka procesa povratka izbjeglica i raseljenih osoba, rješavati pitanje stambenog zbrinjavanja kroz ubrzano zbrinjavanje bivših nositelja stanarskog prava i punu provedbu akcijskog plana radi postizanja napretka u provedbi Programa stambenog zbrinjavanja za bivše nositelje stanarskog prava unutar i izvan područja posebne državne skrbi, kao pretpostavke za održiv i dostojanstven povratak izbjeglica i raseljenih osoba (Makedonija);
22. Razviti nacionalni program za praćenje rezultata ovog procesa univerzalnog periodičkog pregleda (Meksiko)